

POSTANOWIENIE

11 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 11 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa R.B. i M.B.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej
w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 20 września 2024 r., I ACa 526/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz każdego z powodów po 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanej do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Strona pozwana, Bank spółka akcyjna w Warszawie, wywiodła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 20 września 2024 r., wydanego w sprawie z powództwa R.B. i M.B. o ustalenie i zapłatę.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania bank wskazał na oczywistą zasadność skargi, polegającą na nierozpoznaniu przez Sąd drugiej

instancji istoty sprawy przez niedokonanie oceny skuteczności złożonego przez powodów 6 lutego 2024 r. oświadczenia o potrąceniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie z uwagi na kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa. Przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest jej oczywista zasadność, może dotyczyć jedynie przepisów prawa niepodlegających różnej wykładni i niepozostawiających sądowi swobody oceny. Chodzi przy tym o wykładnię w oczywisty, dostrzegalny już *prima facie* sposób sprzeczną z jednolitą i ugruntowaną wykładnią skonkretyzowanego przepisu, przyjmowaną w orzecnictwie i nauce prawa (zob. m.in. postanowienia SN: z 21 maja 2025 r., I CSK 558/24; z 26 marca 2025 r., I CSK 3537/23; z 30 stycznia 2025 r., I CSK 3814/23; z 31 grudnia 2024 r., I CSK 1853/23; z 20 listopada 2024 r., I CSK 2892/23; z 14 września 2023 r., I CSK 518/23; z 27 lipca 2023 r., I CSK 5328/22).

Analiza skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie została spełniona. Pozwany bank pod pozorem oczywistej zasadności w istocie pyta o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy. Przedstawił wyłącznie własne stanowisko, polemizując z niekorzystnym dla niego rozstrzygnięciem Sądu drugiej instancji. Strona pozwana ograniczyła się do twierdzeń o złożonym przez powodów 6 lutego 2024 r. oświadczeniu o potrąceniu.

Podkreślenia wymaga, iż pomimo braku podniesienia przez pozwanego banku w apelacji zarzutu naruszenia art. 203¹ k.p.c. Sąd drugiej instancji obszernie

i wyczerpująco odniósł się w uzasadnieniu do skuteczności złożonego przez powodów oświadczenia o potrąceniu. Wywiódł, że pismo nie mogło wywrzeć skutków prawnych na skutek nowelizacji przepisów, które weszły w życie w listopadzie 2019 r.

Kwestionując wyrok Sądu Apelacyjnego strona skarżąca pominęła, że w poprzednio obowiązującym stanie prawnym (do 7 listopada 2019 r.) - skuteczność zarzutu potrącenia uzależniona była od prawidłowości jego dokonania z punktu widzenia prawa materialnego (art. 498 i nast. k.c.) i nie było procesowej regulacji, odnoszącej się do tego zarzutu. Taką regulację stanowi obecnie art. 203¹ k.p.c. obowiązujący od 7 listopada 2019 r. Przepis ten unormował procesowe przesłanki zarzutu potrącenia, których spełnienie warunkuje ocenę skuteczności jego podniesienia w konkretnej sprawie. W obecnym stanie prawnym skuteczność tego zarzutu (jako procesowego) ograniczona jest jedynie do tych przypadków, które objęte są dyspozycją art. 203¹ k.p.c. Brak spełnienia tych przesłanek może prowadzić do sytuacji, kiedy zarzut potrącenia jest nieskuteczny, pomimo iż samo oświadczenie o potrąceniu było złożone skutecznie i wywołało skutki materialnoprawne (zob. postanowienie SN z 28 listopada 2024 r., I CSK 4026/23).

Poza tym należy zauważyć, że Sąd Najwyższy w uchwale całego składu Izby Cywilnej z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, OSNC 2024, nr 12, poz. 118, ugruntował dotychczasową linię orzecniczą i przyjął że:

1. W razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów.

2. W razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

3. Jeżeli w wykonaniu umowy kredytu, która nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają

samodzielne roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron.

4. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się co do zasady od dnia następującego po dniu, w którym kredytobiorca zakwestionował względem banku związanie postanowieniami umowy.

5. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, nie ma podstawy prawnej do żądania przez którąkolwiek ze stron odsetek lub innego wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych w okresie od spełnienia nienależnego świadczenia do chwili popadnięcia w opóźnienie co do zwrotu tego świadczenia.

Należy wskazać, że odstąpienie od zasady prawnej przyjętej przez skład całej Izby Sądu Najwyższego jest zaś możliwe tylko przez wydanie kolejnej uchwały w analogicznym składzie (art. 88 ustawy o SN).

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Adam Doliwa

(P.H.)

[SOP]